

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a členov senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci žalobcu: **Ing. Š. L., D., N.**, zastúpený: JUDr. Namir Alyasry, PhD., advokát, AK so sídlom Štúrova 13, Nitra, proti žalovanému: **Mestská časť Bratislava – Staré mesto**, Vajanského nábr. 3, Bratislava, o preskúmanie odstránenia motorového vozidla zo dňa 2. augusta 2010, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. decembra 2011, č. k. 2S 319/2010-69, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 14. decembra 2011, č. k. 2S/319/2010-69, **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi titulom náhrady trov odvolacieho konania sumu **134,79 €**, ako náhradu trov právneho zastúpenia, na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Alyasryho, vedený v T., a.s., číslo účtu X., **do troch dní od právoplatnosti rozsudku**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 14. decembra 2011, č. k. 2S/319/2010-69 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozhodnutie príslušníka Mestskej polície Hlavného mesta Slovenskej republiky, vydaného dňa 2. augusta 2008, bez spisovej značky, ktorým nariadil odstránenie vozidla žalobcu Renault

Clio, EČ: N. zo Zochovej ulici v Bratislave dňa 2. augusta 2008 o 15:25 hod. z dôvodu jeho státia na chodníku s neoponechaním voľnej šírky 1,5 m od okraja chodníka.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že predmetné rozhodnutie vyplnil a podpísal príslušník Mestskej polície Hlavného mesta SR Bratislavy. V ten istý deň, o 17:50 hod. bolo motorové vozidlo vrátené dcére žalobcu, o čom bol spísaný protokol o odovzdaní vozidla č. 4540080213. V spise sa ďalej nachádza protokol o stave vozidla pred technickou realizáciou núteného odtiahnutia, v ktorom je uvedené, že dôvodom odtiahnutia bolo státie na chodníku. Ďalej zo služobného záznamu zo dňa 27. augusta 2010 spísaného starším strážmajstrom J. P., príslušníkom Okrskovej stanice Mestskej polície Bratislava – Staré mesto krajský súd zistil, že vozidlo žalobcu stálo na chodníku pre chodcov a neoponechalo voľnú šírku 1,5 m ale len 118 cm.

Krajský súd sa v prvom rade zaoberal otázkou, či je v danom prípade daná právomoc súdov v správnom súdnictve, k čomu uviedol, že žalobou bolo napadnuté rozhodnutie príslušníka Mestskej polície Hlavného mesta Slovenskej republiky, ktorým nariadil odstránenie vozidla žalobcu. Ako vyplýva z § 141 ods. 5 písm. b/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „cestný zákon“), na odstránenie prekážky cestnej premávky sa všeobecný predpis o správnom konaní nepoužije.

Krajský súd nemal pochybnosti, napriek nesúhlasu žalovaného, že úkon príslušníka mestskej polície označený ako „Rozhodnutie o odstránení vozidla“ z 2. augusta 2010 zasiahol do individuálne určených oprávnení alebo povinností konkrétneho subjektu v dôsledku čoho je individuálnym správnym aktom. Poukázal pritom na to, že aj rozhodnutia, ktoré neboli vydané v správnom konaní, ktoré však zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, sú spôsobilé prieskumu v správnom súdnictve i keď to osobitný predpis priamo neustanovuje. Je nepochybné, že žalobou napadnuté rozhodnutie do práv žalobcu zasiahlo a je teda preskúmateľná jeho zákonnosť podľa druhej hlavy priatej časti OSP.

Pokiaľ žalobca namietal, že príslušník mestskej polície nie je oprávnený vykonávať oprávnenia správcu cesty a to ani na základe splnomocnenia od žalovaného, nakoľko tento právny úkon je v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, s touto námietkou sa krajský súd nestotožnil. Podľa názoru krajského súdu, mestská (obecná) polícia je poriadkový útvar zriadený obcou pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení

obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce. Obecnú políciu tvoria príslušníci obecnej polície, ktorí sú zamestnancami obce. Z uvedeného vyplýva, že žalobou napadnuté rozhodnutie bolo vydané žalovaným, pričom jeho vydanie zabezpečil príslušník mestskej polície, zamestnanec žalovaného. K takémuto postupu ho oprávňovalo poverenie žalovaného z 20. októbra 2009, ktoré bolo vydané v súlade s právnymi predpismi, nebolo nad rámec zákona, ani v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Krajský súd poukázal na to, že mestská polícia je organizačným útvarom žalovaného, má pridelený výkon predmetnej kompetencie v rámci vlastnej štruktúry žalovaného, ku ktorým patrí i rozhodovanie o odstránení vozidiel. Takýto postu považoval krajský súd za štandardný.

S ohľadom na vymedzenie žalobných dôvodov pripadlo krajskému súdu ďalej posúdiť, či rozhodnutie vydané v predmetnej veci obsahovalo všetky zákonné náležitosti, či v konaní neboli porušené procesné práva žalobcu, či zistený skutkový stav poskytoval dostatočný podklad pre vydané rozhodnutie a či bol zistený skutkový stav i adekvátne právne posúdený.

K týmto skutočnostiam krajský súd uviedol, že rozhodnutie žalovaného nie je síce rozhodnutím vydaným v správnom konaní a Správny poriadok sa na uvedený postup nevzťahuje, avšak perfektnosť rozhodnutia akéhokoľvek správneho orgánu, teda i žalovaného, spočíva v tom, že je vydané v písanej forme, príslušným orgánom, v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci, musí obsahovať náležitosti určené všeobecnou právnou úpravou správneho konania i náležitosti ustanovené osobitnými právnymi predpismi. Odôvodnenie zahŕňa a hodnotí všetky skutočnosti, ktoré boli podkladom pre výrok rozhodnutia, podáva celkový prehľad o priebehu konania, reakcie na pripomienky, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania. Medzi výrokom a odôvodnením musí byť logická zhoda. Odôvodnenie musí byť presvedčivé. Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia zodpovedá ústavnému i zákonnému rámcu. Osoby dotknuté rozhodnutím správneho orgánu majú právo na také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom konania. S uvedeným právom je v rozpore úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, extrémny nesúlad medzi právnymi závermi a skutkovými zisteniami, len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie a vyhodnotenia jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené, alebo situácia, kedy právne závery zo skutkových zistení v žiadnej nožnej interpretácii nevyplývajú. Absencia takéhoto odôvodnenia má za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Určité rozhodnutie bez ohľadu na jeho závažnosť, či plošný následok vyžaduje, aby správny orgán svoje rozhodnutie

podrobne zdôvodnil s uvedením konkrétnych skutočností, ktoré jeho rozhodnutie odôvodňujú. Všeobecné konštatovanie protiprávnosti konania a rozsahu jeho následkov bez bližšej špecifikácie nie je dostatočným pre akékoľvek rozhodnutie. Absenciu dôvodov v rozhodnutí, na základe ktorých orgán verejnej moci vo veci rozhodol je treba považovať za prejav arbitrárnosti znamenajúci porušenie Ústavou garantovaného základného práva.

Krajský súd poukázal na to, že cestný zákon upravuje pravidlá cestnej premávky, práva a povinnosti osôb v súvislosti s cestnou premávkou pôsobnosť orgánov verejnej správy na úseku organizácie riadenia cestnej premávky, vedenie vozidiel, evidenciu vozidiel a správne delikty za porušenie tohto zákona. Cestnou premávkou na účely tohto zákona sa rozumie užívanie diaľnic, ciest, miestnych komunikácií a účelových komunikácií vodičmi vozidiel a chodcami. Chodníkom je komunikácia alebo časť cesty určená pre chodcov, ktorá je spravidla oddelená od vozovky výškovo alebo iným spôsobom. Chodcom je účastník cestnej premávky pohybujúci sa pešo. Chodcom je aj osoba, ktorá napríklad tlačí alebo ťahá vozík (alebo sánky, detský kočík, vozík pre osoby so zdravotným postihnutím) s celkovou šírkou nepresahujúcou 600 mm, osoba, ktorá sa pohybuje na lyžiach, korčuliach, skejtborde alebo obdobnom športovom vybavení, pomocou mechanického alebo elektrického vozíka pre osoby so zdravotným postihnutím, a osoba, ktorá tlačí bicykel alebo motocykel, alebo vedie zviera (§ 2 cestného zákona).

Krajský súd ďalej konštatoval, že v kontexte s ustanovením § 43 ods. 1 cestného zákona je povinnosťou správneho orgánu posúdiť, či vozidlo ktoré zastavilo alebo stojí na chodníku, pričom neostala voľná šírka chodníka najmenej 1,5 m, tvorí zároveň prekážku cestnej premávky.

Krajský súd sa stotožnil s právnym názorom žalobcu, že cestný zákon nestotožňuje porušenie právnej povinnosti uloženej v § 52 ods. 2 cestného zákona s podmienkou oprávňujúcou správcu komunikácie odstrániť vozidlo podľa § 43 ods. 4 písm. a/ cestného zákona. Pokiaľ porušenie § 52 ods. 2 citovaného zákona má za možný následok sankciu za spáchaný priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (§ 22 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch), oprávnenie správcu cesty na odtiahnutie vozidla, podľa § 43 ods. 4 cestného zákona je možné vykonať len vtedy, pokiaľ má správny orgán preukázané, že vozidlo stojace na chodníku tvorí zároveň prekážku cestnej premávky definovanej v § 2 ods. 2 písm. r/ cestného zákona.

Podľa názoru krajského súdu, zákonodarca vo vyššie opísanej definícii pojmu chodec mimo iného naznačuje i približnú šírku priestoru, ktorú potrebujú osoby idúce (samy, oproti sebe) po chodníku na plynulý a bezproblémový prechod. Môže nastať situácia, že i v prípade,

že vozidlom stojacim na chodníku nie je ponechaná od okraja šírka chodníka minimálne 150 cm, takéto vozidlo netvorí prekážku predpokladanú § 43 ods. 4 písm. a/ cestného zákona; napríklad vtedy, keď za okrajom chodníka sa bude nachádzať voľná a spevnená plocha. Naopak, v prípade, že kraj chodníka hraničí napríklad s budovou, múrom, či oplotením, v takom prípade by ponechaná šírka menšia ako 150 cm, bola nedostatočnou a bolo by na mieste vozidlo stojace na chodníku považovať za prekážku cestnej premávky.

Ďalej krajský súd poukázal na to, že žalobou napadnuté rozhodnutie je mimoriadne stručné, neobsahuje vôbec opis skutkového stavu, ani to, či ho správny orgán zisťoval a ako zistený skutkový stav hodnotil. Absencia riadneho odôvodnenia robí preto rozhodnutie žalovaného nepreskúmateľným. S poukazom na vyššie uvedené dôvody dospel súd k záveru, že žaloba bola dôvodná a preto napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP a úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu za zaplatený súdny poplatok 66 € a náklady právneho zastúpenia advokátom za 2 úkony právnej služby podľa § 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. a/, b/, §16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom (10/2010) v sume 120,23 Eur a k tomu prislúchajúci režijný paušál v sume 7,21 €, písomné podanie na súd vo veci samej – žaloba (4.10.2010) v sume 120,23 € a k tomu prislúchajúci režijný paušál v sume 7,21 €).

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalovaný a žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne.

Poukázal na to, že krajský súd porušil dispozičnú zásadu, keď preskúmal napadnuté rozhodnutie nad rámec uvedený v žalobe a rozhodnutie zrušil z iných ako v žalobe uvedených dôvodov, namietal, že rozsudok krajského súdu je arbitrárny a tendenčný,

Taktiež podľa názoru žalovaného, príslušník mestskej polície poverený rozhodnúť o odstránení prekážky cestnej premávky vyhodnotil danú situáciu tak, že išlo o vec, ktorá neznesie odklad a obnovenie normálneho, žiaduceho a so zákonom súladného stavu nebolo možné dosiahnuť inak, ako bezodkladným odstránením motorového vozidla, keďže priestupok vodiča bol spoľahlivo zistený, ktorý napokon zaplatením pokuty v blokovom konaní svoje zavinené konanie porušujúce a ohrozujúce záujem spoločnosti doznal.

Na záver zdôraznil, že žiadny právny predpis v súvislosti s odstraňovaním prekážok cestnej premávky neurčuje povinnosť pre správcu cesty vyžadovať súhlas prevádzkovateľa vozidla na jeho odstránenie z cestnej komunikácie. V opačnom prípade by došlo k zmareniu

účelu zákona, resp. nenaplneniu účelu sankcie, ktorá nasleduje za porušenie zákonom predpokladaného správania sa, t. j. za porušenie dispozície právnej normy. Odtiahnutie motorového vozidla predstavuje podľa názoru žalovaného dôsledok porušenia zákonného zákazu tak ako to predpokladá vo svojom ustanovení § 43 ods. 1 cestného zákona a síce ten, kto spôsobil prekážku cestnej premávky, je povinný ju bezodkladne odstrániť. Ak to neurobí, je povinný ju bezodkladne odstrániť na jeho náklady správca cesty. Ten, kto odstráni prekážku cestnej premávky, je povinný bezodkladne zabezpečiť aj odstránenie predmetov a odpadov prekážajúcich v zjazdnosti na ceste, ktoré s prekážkou cestnej premávky súvisia.

Žalobca sa k odvolaniu vyjadril listom z 2. júla 2012, v ktorom žiadal rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že žalovaný neuviedol žiadne iné skutočnosti než tie, ktoré boli predmetom vyjadrenia k samotnej žalobe a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal. V súvislosti s nedostatočným odôvodnením rozhodnutia žalovaného poukázal žalobca na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (medzi inými rozh. R29/1996, rozsudky sp. zn. 5Sžf/37/2007, 8Sžo/12/2009, 5Sž/135/2002) a zdôraznil, že odstránenie vozidla napriek výkladu žalovaného nemá sankčnú povahu.

Uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci vo výške 127,16 € + 7,63 € režijný paušál.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. februára 2013 podľa § 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Podľa § 2 ods. 2 písm. r/ cestného zákona, na účely tohto zákona sa ďalej rozumie prekážkou cestnej premávky všetko, čo môže ohroziť alebo obmedziť jazdu vozidiel a pohyb chodcov.

Podľa § 43 ods. 1, kto spôsobil prekážku cestnej premávky, je povinný ju bezodkladne odstrániť. Ak to neurobí, je povinný ju bezodkladne odstrániť na jeho náklady správca cesty.

Ten, kto odstráni prekážku cestnej premávky, je povinný bezodkladne zabezpečiť aj odstránenie predmetov a odpadov prekážajúcich v zjazdnosti na ceste, ktoré s prekážkou cestnej premávky súvisia.

Podľa ods. 4 správca cesty môže odstrániť vozidlo stojace na ceste vrátane chodníka na náklady jeho prevádzkovateľa, ak je

- a) na mieste, kde tvorí prekážku cestnej premávky,
- b) na vyhradenom parkovisku, ak také parkovisko nie je preň určené,
- c) bez pripevnenej tabuľky s evidenčným číslom, ak podlieha evidenčnej povinnosti, alebo je bez čitateľného vyznačenia mena, priezviska a adresy pobytu alebo názvu a sídla držiteľa vozidla na viditeľnom mieste s výnimkou dvojkoľosových vozidiel, aj keď netvorí prekážku cestnej premávky.

Podľa § 52 ods. 2 iní účastníci cestnej premávky než chodci nesmú chodník používať; to neplatí, ak dopravnou značkou alebo dopravným zariadením je určené inak alebo ak ide o zastavenie alebo státie vozidla, pri ktorom ostane voľná šírka chodníka najmenej 1,5 m.

Priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky definuje a sankcie za ne určuje zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

Odvolačí súd sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu vyslovenom v napadnutom rozsudku v celom rozsahu a na zdôraznenie jeho správnosti považuje za potrebné doplniť len nasledovné:

Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že rozsudok krajského súdu je arbitrárny, odvolací súd poukazuje na to, že v zmysle ustálenej judikatúry najvyššieho súdu, pre posúdenie arbitrárnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku považoval odvolací súd za kľúčové zistenie, či spôsob, ktorým krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie, je ústavne a zákonne konformný. Inými slovami povedané, úlohou najvyššieho súdu bolo zistiť, či spôsob výkladu príslušných zákonných ustanovení, ktorými krajský súd zdôvodnil svoje rozhodnutie, vzhľadom na zistený skutkový stav, nie je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne a zákonne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu aplikovanej právnej úpravy (mutatis mutandis II. ÚS 127/07).

Ako vyplýva z konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (napríklad II. ÚS 127/07, I. ÚS 110/02) o svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa natoľko odchýlil od znenia príslušných

ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. V predmetnej právnej veci aplikácia a výklad príslušných ustanovení cestného zákona nie je popretím ich zmyslu. V tejto súvislosti najvyšší súd konštatuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu je riadne odôvodnený, nie je arbitrárny a nesignalizuje možnosť porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy. Úvaha krajského súdu, ktorá vychádza z konkrétnych faktov je logická, a preto aj legitímna a žiadne znaky arbitrárnosti nevykazuje.

Pokiaľ ide o vecnú stránku problému, aj v tejto časti sa odvolací súd stotožnil s argumentáciou uvedenou v napadnutom rozsudku krajského súdu. Názory žalovaného na sankčný charakter odstránenia motorového vozidla nemajú oporu v právnych predpisoch na vec sa vzťahujúcich.

Sankcie za porušenie všeobecne záväzného právneho predpisu o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky určuje zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v § 22 ods. 2. Podľa tohto ustanovenia sú nimi pokuty a zákaz činnosti. Odstránenie motorového vozidla medzi nimi uvedené nie je z čoho vyplýva, že samotné uznanie porušenia všeobecne záväzného právneho predpisu o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky žalobcom a zaplatenie pokuty neznamená bez ďalšieho oprávnenie žalovaného na odstránenie motorového vozidla žalobcu, ktoré ako opatrenie prichádza do úvahy len vtedy, ak vozidlo tvorí prekážku cestnej premávky.

Za týchto okolností rozhodnutie o odstránení motorového vozidla ako prekážky cestnej premávky, z ktorého nie je možné zistiť, či sa motorové vozidlo nachádzalo na mieste, kde takúto skutočne tvorilo, nie je v súlade so zákonom, zasahuje do práv a právom chránených záujmov žalobcu a preto je ho potrebné pre nedostatok dôvodov ako nezrozumiteľné zrušiť.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa s relevantnými námietkami účastníkov konania.

Skutočnosti, ktorými žalovaný v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu neboli zistené v odvolacom konaní. Tieto boli totožné s námietkami, ktoré namietal už v prvostupňovom konaní a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalovaného

nevyhovel a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP, a ich náhradu priznal v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi v celkovej výške 134,79 €, ako trovy právneho zastúpenia, podľa § 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. a/, b/, § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov, za 1 úkon právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu žalovaného z 2. júla 2012, á 127,16 € + 7,63 € režijný paušál).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. februára 2013

JUDr. Alena Poláčková, PhD., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská